

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 17 του Οκτώβρη 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ : Όδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 118

Ο „ΝΟΥΜΑΣ“

δω και μπρός θα βγαίνει ταχτικά δωδεκατέλιδος με την ίδια πάντα συντροφή, δηλ. δέκα για την Ελλάδα και φρ. χρ. δέκα για το Έξωτερικό. Μονάχα όσοι αγοράζουν φύλλο φύλλο το «Νουμάς» θα πληρώνουν από σήμερα ΕΙΚΟΣΙ λεπτά για το κάθε φύλλο κι όχι μια δεκάρα καθώς πρώτα.

ΕΧΟΥΜΕ ΠΟΙΗΤΑΣ

Απαιτώ στο έρωτήμα των «Αθηνών» όχι για να πείσω τη σύνταξη του μεγαλόσημου αυτού φύλλου, αλλά από μια γενικώτατη υποχρέωση όλων ημών να μην αφήνουμε τίποτα ασυζητήτο και ανεξερεύνητο, αν πρόκειται να προκύψη κανένα καλό για τον αγώνα μας, τον εθνικώτατο. Μπορεί να κλαίη και να δερνεται ο κ. Βλάχος, μαζί μ' αυτόν και ο Μιστριώτης, πώς δεν έχουμε ποιητάς, πώς δεν έχουμε φιλόλογα, και πώς τάχα την φοβερή αυτή πνευματική φτώχεια μας την έφερε ο χυδακισμός που δεν αφήνει πια τον κ. Λατινιάδη π.χ. να φτιάσκη στίχους με το χιλιόμετρο. Δικαιώματός τους, όπως δικαίωμα μας είναι τώρα να θεωρούμε μπόσιμα τα λόγια τους και κύτους τους κυριώτερους αντιπρόσωπους του λογιωταξισμού σε μια εποχή που το φως της επιστήμης εκπλώνεται πλούσιο τριγύρω μας.

Πέρασε η εποχή που έφτασε να φορη: στυλή χρυσόστολιστη ή να κάθεται σε Πανεπιστημιακή έδρα για να σε θαμάξη ο κόσμος και να χειροκροτή τις γνώμες σου. Στην εποχή εκείνη μπορεί να ήταν Θεός ο κ. Βλάχος, εξοχότης ο κ. Μιστριώτης. Σήμερα τα λεγόμενά τους δεν μας κάνουνε καμιά εντύπωση, όσο οι κύριοι αυτοί επεμένουν να είναι τόσο κοντόθυρο. Ωστε να μη βλέπουν πέρα από τη μύτη τους.

Γιατί είναι τύφλωσι να λήη και να γράφη κανείς πώς δεν έχουμε φιλόλογα και ποιητάς, να νοσταλγῆ δε— θεί μου— την εποχή του Λατινιάδη και του Βουτσινάκη διαγωνισμού. Γιατί τί είναι τα έργα του Ψυχάρη αν δεν είναι αυτό φιλολογικά; Χτες ακόμη ο «Νουμάς» έδημοσίευσε νέο μυθιστόρημα, τον καινούριο Ρομπινσώνα, που έχτιμήθηκε όπως του έπρεπε. Και σχεδόν δεν παύει να δημοσιεύη έργα ο άκουρατος άνθρωπος που έχουμε τη θέση του το καθέναν στη νεοελληνική φιλολογία. Δεν είναι φιλολογία τα ποιήματά του Παλαμά; Οι μετάφρασεις του Πάλλη δεν είναι φιλολογικά έργα; Ο Έρταλιώτης; τόσοι και τόσοι νέοι, γιομάτοι ζωή, γιομάτοι ολόγια και παρατήρηση, που περνούν κάθε μέρα από τις στήλες του κα-

θημερινού ή του περιοδικού τύπου, όλοι αυτοί, σε έρωτώμε, δι δείχνουνε μια ζωή, δεν φανερώνουνε μια κίνηση που μπορεί να μη βρήκε ακόμα το δρόμο της άλλ' είναι σίγουρα πώς τίποτα δεν της λείπει για να αναδειχτή νικήτρια, άρνη ή γρήγορα, και να συντριφῆ τα είδωλα που μας έστήσατε και μας έμάθαστε και μας αναγκάσατε, όσο μας έλειπε το φως, να τα προσκυνούμε πιστευοντάς τα γι' αληθινά;

Μπορεί να είτανε πολυγραφώτεροι οι άρχαιοι, αν και αυτό δεν πρέπει να καταλογίζεται πάντα στο ενεργητικό ενός ποιητή, αφού τα 910 της ποιητικής εκείνης υπερπαραγωγής που έπνιξε την Ελλάδα, θά είταν ανάγκη να παρακρατηθούν και να ριχτούνε στη θάλασσα. Άλλ' οι νεώτεροι είναι βέβαια πώς έχουνε πιο άναπτυγμένο το αίσθημα, περισσότερη καλαισθησία, σέβονται την αλήθεια, δεν ζητούνε να μας ξεπιάσουνε ή να μας επιβληθούνε εν όνόματι του κούφιου πατριωτισμού για να περάσουνε ως έθνικοί ποιητάδες, αλλά προσπαθούνε κάτι πιο ευγενέστερο και πιο δύσκολο, να μας δείξουνε τη ψυχή τους ή να μας ανοίξουνε νέους ορίζοντες ή να μας δώσουνε άφορμή σε σκέψες που θα μας φέρουνε σε μια άναγέννηση.

Την εργασία αυτή δικαίωμα σας είναι να μην την άναγνωρίζετε, αφού ή φύση σας έπλασε τόσο κοντόφθαλμος. Το έθνος όμως— όχι ο όγλος— την άντιλαμβάνεται και νοιώθει μια άνακούρησι γιατί

έπαψε πια ή ποιητική λογοδιάρροια, και γνωρίζει χάρη στους νεώτερους ποιητάδες που με φιλοπονία και ύπομονη μυρμηγκιού χτίζουνε πέτρα προς πέτρα το ποιητικό οικοδόμημα της εποχής.

Άπό σας δε ζητούμε ενθάρρυνση. Ούτε τις συβουκές σας θέλουμε, ούτε τους επαινούς σας. Ούτε μας ξεπιάζουνε οι κατηγορίες σας για το άντεθνικό τάχα έργο μας, ούτε μας συγκινούνε οι κλάψες σας. Ξέρουμε πώς πονάτε γιατί βλέπετε γερμειπμένους τους θρόνους των είδωλων σας, σκούζετε σαν τακάλια γιατί σας τσούζει ο έλεγχος όταν σας παρουσιάζουμε γυμνούς στα μάτια του κόσμου που συνήθιζε να σας προσκυνάη μη γνωρίζοντας τι κρύβεται από κάτω σας.

Άπό σας ένα μόνο ζητούμε. Να αφήσετε τον κόσμο ήσυχο, να μην ανοίγεται τέσσερες πύχες το στόμα σας για να μας πῆτε τις μεγαλύτερες κουταμάρες σε κάθε περίπτωση που είναι ανάγκη να μιλήσουμε οι ειδικοί. Το έργο το δικό σας τελειώσει. Άρκετά έδουλέψατε για να στραβώσετε το έθνος. Και το καταρωθήσατε αυτό, αλήθεια. Τώρα για μας είσθε πεθαμένοι. Μην προσπαθείτε να μας πείσετε πώς τάχα διατηρείτε άκυμα μέσα σας πνοή ζωής, γιατί είσείς ποτέ δεν έζησατε. Εμείς θα ξεστραβώσουμε το έθνος, αφού το βγάλουμε από τα νύχια σας. Εμείς θα ξυπνήσουμε τη μαρμαρωμένη βασιλοπούλα.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΚΑΙ ΓΕΡΟΥΣΑΛΗΜΝΟΙ

Τόν καιρό που κατέβηκαν στην Ελλάδα του Εβρῆν τα φουατά αν είταν κι Όβραιοι ανάμεσα σ' αυτά τίποτις δεν υπάρχει για να τ' αποδείξει. Άργότερα όμως, από την εποχή του Άλεξάντρου Έλληνες άγάλη άγάλη σμίγουν με Όβραίους παντού και περισσότερο από κάθε άλλον τόπο στην Άλεξάντρεια. Εκεί μάλιστα άρχινάει και δουλεύει το προζύμι του Χριστιανισμού, και από το κέντρομα του έλληνισμού άπάνου στον ισοδαισμό βγαίνει ή καινούρια θρησκεία και φιλοσοφία πουχαν να καταχτήσουν τον κόσμο. Ο Φίλωνας και άλλοι έγραφαν έλληνικά, κι από τις εκατοντάδες χιλιάδες Όβραιοι που ζούσαν στην Άλεξάντρεια δύσκολα βρίσκουνταν δέκα που μπορούσαν να καταλάβουν την Ιαλιά Διαθήκη στην άρχική της γλώσσα, την εβραϊκή. Γι' αυτήν την αίτία έγινε ή μετάφραση που ονομάστηκε των έβδομηντα. Η άμάθεια της πατρικής γλώ-

σας είχε καταστήσει τόσο μεγάλη που και ο ίδιος ο Φίλωνας, ο φιλόσοφος της φυλής του, λείει κάπου— αν τα γερόγραφα δε μας γελούν— πώς τα Ίερά Βιβλία τα παλιά είταν γραμμένα χαλδεία, σε μια γλώσσα διαλαδή διαφορετική της εβραϊκής.

Στην Παλαιστίνη οι πλούσιοι και γραμματισμένοι σπούδαζαν έλληνικά και πολύ, μα ποτέ ή μάθησή τους σ' αυτόν τον κλάδο δεν έφτασε στην έντέλεια· και ο Ίώσηπος Φλάβιος πουταν μοσκογεννημένος και πολυμαθής, σαν έγραφε τα βιβλία του έλληνικά το ξέρουμε από έναν πρόλογό του πώς είχε μερικούς και τότε βοηθούσαν (Κατά Άπίωνος Α. Θ.) Και μ' όλα αυτά όμως όποιος διαβάξει την Άρχαιολογία του και μπορεί να κρίνει θα βρει πολύ συχνά την έλληνική του φράση δουλεμένη άπάνου σ' εβραϊκό καλούπι· δηλαδή δίχως στειφογυρίσματα, είναι μετάφραση πιστή από εβραϊκά